

Centrul de Studii asupra
Comunismului și Postcomunismului
www.studiulcomunismului.ro

Societatea de Studii Istorice
din România

Facultatea de Istorie
a Universității „Alexandru Ioan Cuza”

IIADX

Institutul de Istorie
„A. D. Xenopol” din Iași
al Academiei Române

DAAD

Deutscher Akademischer Austausch Dienst
German Academic Exchange Service
DAAD ALUMNI CLUB IAȘI

Cu sprijinul

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**

JOI, 30 MAI 2013, ORA 9:00. DESCHIDERA LUCRĂRILOR CONFERINȚEI

(Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Corpul A, Sala Senatului, Bd. Carol I, nr. 11)

Cuvinte de salut:

Prof. dr. Vasile IȘAN, rectorul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Prof. dr. Gheorghe CLIVETI, directorul Institutului de Istorie „A.D. Xenopol” din Iași

Prof. dr. Petronel ZAHARIUC, decanul Facultății de Istorie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Dr. Alexander RUBEL, directorul Centrului Cultural German, Iași

Katja LASCH, directorul Centrului de Informare DAAD, București

Prof. dr. Lucrețiu BÎRLIBA, președinte DAAD Alumni Club, Iași

Dr. Dorin DOBRINCU, directorul Centrului de Studii asupra Comunismului și Postcomunismului, Iași

Dr. Flavius SOLOMON, șef al Departamentului de istoria relațiilor internaționale, Institutul de Istorie „A. D. Xenopol” din Iași

10:00 – 10:30 PRELEGERE DE DESCHIDERE

Prof. dr. Ionel MUNTELE

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Regiunea geografică – suport al structurilor teritoriale

10:30 – 11:00 Pauză de cafea

(Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Corpul A, Sala Pașilor Pierduți)

JOI, 30 MAI 2013, 11:00 – 13:00. LUCRĂRI PE SECȚIUNI

Secțiunea 1. *Ce sunt sau cum definim regiunile? Experiențe europene, realități românești*
(Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Corpul A, Sala „Ferdinand”)

Moderatori: Dr. Anneli Ute GABANYI, Prof. dr. Ionel MUNTELE

Dr. Alex DRACE-FRANCIS

Universitatea din Amsterdam

Mai există Europa de Sud-Est? Reflecții asupra unei teme actuale

Tomasz KLUZ

Institutul Polonez din București

Reforma administrativă din Polonia din anii '90 – prevederi și efecte

Prof. dr. Gabriela Carmen PASCARIU, Dr. Ramona ȚIGĂNAȘU, Dr. Doru BOTEZAT

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Criterii normative vs. criterii funcționale în definirea regiunilor. Experiența europeană

Dr. George ȚURCANĂȘU

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Poli, axe și logică teritorială – premise ale organizării administrative la nivel NUTS 2 și LAU 1

Prof. dr. Ovidiu PECICAN

Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca

Regionalismul la români. Unele controverse

Secțiunea 2. *Construcție național-statală, sisteme administrative în competiție în secolul XIX și începutul secolului XX*

(Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Corpul H, Sala H1)

Moderatori: Prof. dr. Gheorghe CLIVETI, Dr. Vasile DOCEA

Dr. Alexandru ISTRATE

Institutul de Istorie „A.D. Xenopol”, Iași

Dincolo de Milcov – două patrii, două identități. Moldova și Țara Românească în discursul literar și istoric din prima jumătate a secolului XIX

Prof. dr. Mihai COJOCARU

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Câteva aspecte cu privire la disputa dintre unioniști și separatiști, spre 1859, din perspectiva regionalismului și regionalizării

Dr. Florea IONCIOAIA

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Păcatul originar? Reforma administrației teritoriale din timpul lui Alexandru Ioan Cuza și sursele sale

Dr. Flavius SOLOMON

Institutul de Istorie „A.D. Xenopol”, Iași

Dilemele unității naționale. Socialiștii din Vechiul Regat între federalism și centralism

13:00 – 15:00 Masă de prânz

JOI, 30 MAI 2013, 15:00 – 17:00. LUCRĂRI PE SECȚIUNI

Secțiunea 3. *Modele de organizare a teritoriului în lumea de astăzi*
(Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Corpul A, Sala „Ferdinand”)

Moderatori: Prof. dr. Bogdan MURGESCU, Dr. Barna BODO

Elek SZOKOLY

Liga „Pro Europa”, Târgu Mureș
Conștiința identității regionale – motor al dezvoltării durabile

Dr. Marius BALAN

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Federalismul și regionalizarea din perspectiva dreptului constituțional

Dr. Barna BODO

Universitatea Sapiientia, Cluj-Napoca
Regiunile istorice și regionalizarea

Prof. dr. Mihail STANCEV (Mikhailo STANCHEV)

Universitatea „V.N. Karazin” din Harkov (Ucraina), Uniunea Oamenilor de Știință din Bulgaria (Sofia)
Regionalismul în Ucraina: actualitate și perspective

Smaranda ENACHE

Liga „Pro Europa”, Târgu Mureș; fost Ambasador al României în Republica Finlanda (1998-2001)
Proiecte regionaliste în Transilvania și Banat – 1990-2012

Secțiunea 4. *Regiuni istorice, grupuri etnice: cazul Transilvaniei*

(Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Corpul A, Parter, Facultatea de Istorie, Sala Multimedia – 1 / 2)

Moderatori: Daniel URSPRUNG, Prof. dr. Cornel SIGMIREAN

Prof. dr. Cornel SIGMIREAN

Universitatea „Petru Maior” din Târgu Mureș
Regionalism și autonomie în istoria Transilvaniei

Florian KÜHRER-WIELACH

Leibniz-Institut für Europäische Geschichte, Mainz; Universitatea din Viena
Procesul integrării după 1918 și solidaritatea interregională între regiunile alipite. Transilvania – Basarabia

Dr. Marius DIACONESCU

Universitatea din București
Istorie și mit despre autonomia secuilor

Dr. NOVÁK Csaba Zoltán

Institutul de Cercetări Socio-Umane „Gh. Șincai” din Târgu Mureș
Ținutul Secuiesc și reformele administrative din România în a doua parte a secolului XX

Secțiunea 5. Reacția regiunilor față de centralism: cazul Moldovei
(Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Corpul H, Sala H1)

Moderatori: Dr. Mihai-Ștefan CEAUȘU, Prof. dr. Oliver SCHMITT

Dr. Vasile DOCEA

Universitatea de Vest din Timișoara

Centralizare și separatism în ultima treime a secolului XIX. Poziția regelui Carol I

Dr. Mihai CHIPER

Institutul de Istorie „A.D. Xenopol”, Iași

Reinventarea regionalismului în Iașul interbelic

Prof. dr. Oliver SCHMITT

Universitatea din Viena

Între moldovenism și patriotism local ieșean. Ziarul „Opinia” în perioada interbelică

Dr. Leonidas RADOS

Institutul de Istorie „A.D. Xenopol”, Iași

Destinul provinciei. Politică și discriminare instituțională în sistemul universitar românesc (1860-1945)

17:00 – 17:30 Pauză de cafea

(Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Corpul A, Sala Pașilor Pierduți)

JOI, 30 MAI 2013, 17:30 – 19:30. LUCRĂRI PE SECȚIUNI

Secțiunea 6. Decalaje demografice, economice și sociale în România

(Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Corpul A, Parter, Facultatea de Istorie, Sala Multimedia – 1 / 2)

Moderatori: Dr. Ovidiu BURUIANĂ, Dr. Felicia WALDMAN

Prof. dr. Bogdan MURGESCU

Universitatea din București, Vicepreședinte CNFIS

Regionalizarea și problematica rețelei naționale a instituțiilor de învățământ superior. Repere istorice, constrângeri, posibile soluții

Dr. Dănuț JEMNA; Dr. Carmen PINTILESCU

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Disparități demo-economice inter și intra-regionale în România

Dr. Felicia WALDMAN

Universitatea din București

Autoregionalizarea populației evreiești din România și efectele ei asupra istoriei evreilor români

Ciprian G. NIȚU

Universitatea de Vest din Timișoara

Regionalismul și multiculturalismul în prezent. Lecțiile pe care România le poate învăța din experiența occidentală a descentralizării și cetățeniei de tip multicultural

Secțiunea 7. Spațiul în istorie: delimitări geografice, lingvistice, istorice, teritorii disputate

(Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Corpul A, Sala „Ferdinand”)

Moderatori: Dr. Igor ȘAROV, Dr. Grigory SHKUNDIN

Daniel URSPRUNG

Universitatea din Zürich

Regiuni istorice ca locuri ale memoriei: Țara Românească pe harta cognitivă

Dr. Marian COMAN

Institutul de Istorie „N. Iorga”, București

Spațiul românesc. O dezbatere eșuată între geografii și istoricii români interbelici

Dr. Florin-Teodor OLARIU

Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași

Configurația dialectală a teritoriului dacoromânesc – scurt istoric și proiecții actuale

Dr. Grigory SHKUNDIN

Institutul Internațional de Studii Juridice, Moscova

Dobrogea în disputa româno-bulgară (august 1913 – iulie 1914)

Dr. Paul NISTOR

Institutul de Istorie „A.D. Xenopol”, Iași

Moldova de Sud – „Teritoriu de graniță” cu viitor incert

20:00 Recepție

(Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Corpul A, Sala Pașilor Pierduți)

JOI, 30 MAI 2013, 17:30 – 19:30

ÎNTRUNIRE A FOȘTILOR BURSIERI DAAD DIN REGIUNEA MOLDOVEI

(Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Corpul H, Sala H1)

1. Prezentare programe și activități DAAD (Katja LASCH, directorul Centrului de Informare DAAD, București; Dr. Alexander RUBEL, directorul Centrului Cultural Iași; Prof. dr. Lucrețiu BÎRLIBA, președinte DAAD Alumni Club Iași)

2. Contribuții ale foștilor bursieri DAAD la dezbateră privind regionalizarea în România (Dr. Vasile DOCEA, Dr. Flavius SOLOMON, Prof. dr. Ovidiu PECICAN; Dr. Marius BALAN, Dr. Mihai-Ștefan CEAUȘU)

3. Discuții între participanții la conferință și foștii bursieri DAAD din regiunea Moldovei

20:00 Recepție

(Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Corpul A, Sala Pașilor Pierduți)

VINERI, 31 MAI 2013, 9:00 – 11:00. LUCRĂRI PE SECȚIUNI

Secțiunea 8. O temă actuală: regionalizarea în România. Inițiative politice, dezbateri publice
(Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Corpul A, Sala „Ferdinand”)

Moderatori: Smaranda ENACHE, Dr. Lucian DÎRDALĂ

Dr. Sorin BOCANCEA, Dr. Daniel ȘANDRU

Universitatea „Petre Andrei” din Iași

Constituția României. Opinii esențiale asupra regionalizării

Dr. Lucian DÎRDALĂ

Universitatea „Mihail Kogălniceanu” din Iași

Regionalizare și guvernare democratică în România: nevoia de participare și deliberare

Dr. Emanuel COPILAȘ

Universitatea de Vest din Timișoara

Regândind forma politică a României: argumente pentru o tranziție de la semiprezidențialism la federalism

Péter ECKSTEIN-KOVÁCS

Cluj-Napoca

Ungurii și regionalizarea

Secțiunea 9. „România Mare” între autonomism, regionalism și centralism

(Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Corpul H, Sala H1)

Moderatori: Dr. Leonidas RADOS, Dr. Sorin RADU

Dr. Sorin RADU

Universitatea „L. Blaga” din Sibiu

Unificarea României Mari în viziunea social-democraților români din Transilvania

Dr. Mihai-Ștefan CEAUȘU

Institutul de Istorie „A. D. Xenopol”, Iași

Centralism versus autonomism în unirea Bucovinei cu România

Dr. Ovidiu BURUIANĂ

Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași

Liberalii români și organizarea administrativă a României Mari

Dr. Cătălin BOTOȘINEANU

Arhivele Naționale, Iași

PNȚ și încercarea de descentralizare a administrației interbelice. Directoratul Ministerial VI Moldova

Dr. Dorin DOBRINCU

Institutul de Istorie „A. D. Xenopol”, Iași; Centrul de Studii asupra Comunismului și Postcomunismului, Iași

Regionalism contra centralism în România interbelică. Memorii, proiecte, acțiuni

Secțiunea 10. Regiuni istorice, grupuri etnice: cazul Basarabiei

(Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Corpul A, Parter, Facultatea de Istorie, Sala Multimedia – 1 / 2)

Moderatori: Dr. Alex DRACE-FRANCIS, Katja LASCH

Dr. Andrei CUȘCO

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

De la periferie otomană la gubernie rusă: Construirea provinciei basarabene în secolul XIX

Dr. Virgiliu PÂSLARIUC

Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău

Construirea imaginii „patriei mici” de către elitele basarabene în Imperiul rus

Wolfram NIESS

Universitatea din Viena

Despre Unirea sufletească și Viitorul României – Basarabia la un deceniu de la Unire

Dr. Igor ȘAROV

Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău

Regionalismul în manualele școlare din Republica Moldova

Katja LASCH

DAAD București

Unirea Basarabiei cu România (comentarii)

11:00 – 11:30 Pauză de cafea

(Sala Senatului)

11:30 – 13:30. DEZBATERE: Regiunile au un trecut și un prezent, dar cum ar putea arăta viitorul lor? Concluziile conferinței

(Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Corpul A, Sala Senatului)

Moderatori: Dr. Dorin DOBRINCUI; Dr. Flavius SOLOMON; Dr. Florea IONCIOAIA

14:00: Recepție

(Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Corpul H, Sala H1)

